

DEN SAMMENHÆNGENDE PLAN FOR VEJLEDNINGEN I TØNDER KOMMUNE

UDARBEJDET AF UNGDOMMENS
UDDANNELSESVEJLEDNING TØNDER

2025

Indhold

1. Indledning	s. 3
2. Opbygning af "Den sammenhængende plan for vejledning"	s. 4
3. Organisering • Ungeguides	s. 5
4. Unges Uddannelsesvalg • Samarbejdspartnere	s. 6
5. Identifikation af unge med vejledningsbehov • STU	s. 8
6. Grundskole vejledning - "Uddannelse og job"	s. 12
7. Ungevejledning	s. 16
8. Årsplan	s. 18
9. Forældre • Efterskole elever • Hjemmeunderviste unge	s. 18
10. Evaluering og Statistik	s. 20
11. Afsluttende kommentar	s. 21

Indledning

Med den politiske aftale fra 2018 (<https://www.regeringen.dk/media/5958/fra-folkeskole-til-faglaert-erhvervsuddannelser-til-fremtiden.pdf>), blev det aftalt, at der skal være en sammenhængende plan for vejledningen i kommunerne. Denne vejledning er i 2024 blevet udvidet, til nu også at omfatte skole og vejledningsindsatsen for årgangene 7. og 10. klasse:

LBK nr 953 af 12/08/2024 - <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/953>

BEK nr 745 af 18/06/2024 - <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/745>

Elever og forældre skal opleve, at der er tydelig sammenhæng mellem de forskellige vejledningsaktiviteter, uddannelsesvalget og overgangen til ungdomsuddannelser.

Hovedformålet med planen er at redegøre for, hvordan der arbejdes med elevernes afklaring af deres uddannelsesvalg. Samtidig skal den sammenhængende plan føre til, at vejledningsaktiviteterne i udskoling integreres med den øvrige undervisning i folkeskolens fag og emner. Den sammenhængende plans formål er, at beskrive vejledningsaktiviteter overfor de unge og deres forældre.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at den sammenhængende plan udarbejdes, men det er skolerne, der gennem vejledere, skoleledere og lærere, skal få planen til at leve. Det er dem, der skal tilrettelægge skoledagen, så elever og forældre får oplevelsen af, at vejledningsaktiviteterne, der skal støtte elevens nysgerrighed og sikrer god overgang til ungdomsuddannelserne, spiller naturligt ind i skolens dagligdag.

I Tønder Kommune kan unge gennem Ungdommens Uddannelsesvejledning, få vejledning om ungdomsuddannelse og fremtidigt erhverv. Det kan de i grundskolen og frem til de unge er fyldt 25 år, hvis de ikke har en erhvervskompetencegivende ungdomsuddannelse. I et samarbejde mellem KUI, herunder bl.a. UU., ungdomsuddannelserne og grundskolerne, skabes den gode overgang for unge, der starter direkte i ungdomsuddannelse efter grundskolen. Der udarbejdes individuelt tilpassede aftaler og planer med de unge, som ikke er i stand til eller ikke ønsker at starte en ungdomsuddannelse i direkte forlængelse af grundskolen.

Uddannelsesvejlederne yder vejledning til elever i folkeskolens 7.-10. klasser. De giver kollektiv vejledning til alle og individuel vejledning til unge, som vurderes at have behov for vejledning jf. s.9.

I Tønder Kommune har man derudover politisk besluttet, at vejlede alle på 8. og 9. årgang i skoleåret 2022-23 i en overgangsfase, hvorefter man fra skoleåret 2023-24 har individuel vejledning for alle elever på 8. årgang.

Uddannelsesvejledningen formidler og koordinerer udsendelsen af elever i introduktions- og brobygningsforløb i 8.-10. klasse. Der gives også vejledning til unge, som enten ikke er i gang med/har afsluttet en ungdomsuddannelse, eller som ikke er i job mindst 20 timer om ugen. Denne

vejledning vil i nogle tilfælde foregå i samarbejde med afdelingen for "Job, Unge & Integration", der er organiseret under "Teknik/miljø, service og beskæftigelse".

I Tønder Kommune er det grundskolevejlederne, der forestår vejledningen af alle elever i 7.-10. klasse – det gælder både folkeskoler, fri- og privatskoler samt eksterne skoletilbud. Man kan finde en oversigt over de skoler, som Ungdommens Uddannelsesvejledning er tilknyttet på <https://uutoender.dk/> – på forsiden vælges "Kontakt os".

På hjemmesiden: <https://uutoender.dk/> – under fanebladet "Uddannelse og job", kan man ligeledes finde undervisningsmaterialer til grundskolen, der kan bruges indenfor det timeløse fag "uddannelse og job". Et fag der starter i 1. klasse, og spiller en vigtig rolle i forhold til vejledningen i grundskolen. Ansvar for undervisningen i det timeløse fag "uddannelse og job" er grundskolernes, mens vejlederne er behjælpelige i forhold til materialer og kontakt til erhvervslivet.

Opbygning af "Den sammenhængende plan for vejledning"

Ungdommens Uddannelsesvejlednings "Sammenhængende plan for vejledning" findes på hjemmesiden <https://uutoender.dk/>. I materialet er der indarbejdet links med henvisninger til eksisterende materialer, så beskrivelserne kun skal opdateres ét sted, så elever, lærere, forældre og ungdomsuddannelserne ikke bliver i tvivl om, hvor de kan finde de informationer, de har brug for.

Den sammenhængende plan for vejledningen, skal læses som et overblik over Tønder Kommunes vejledningsindsats, hvor man henvises til eventuelle uddybende beskrivelser via links.

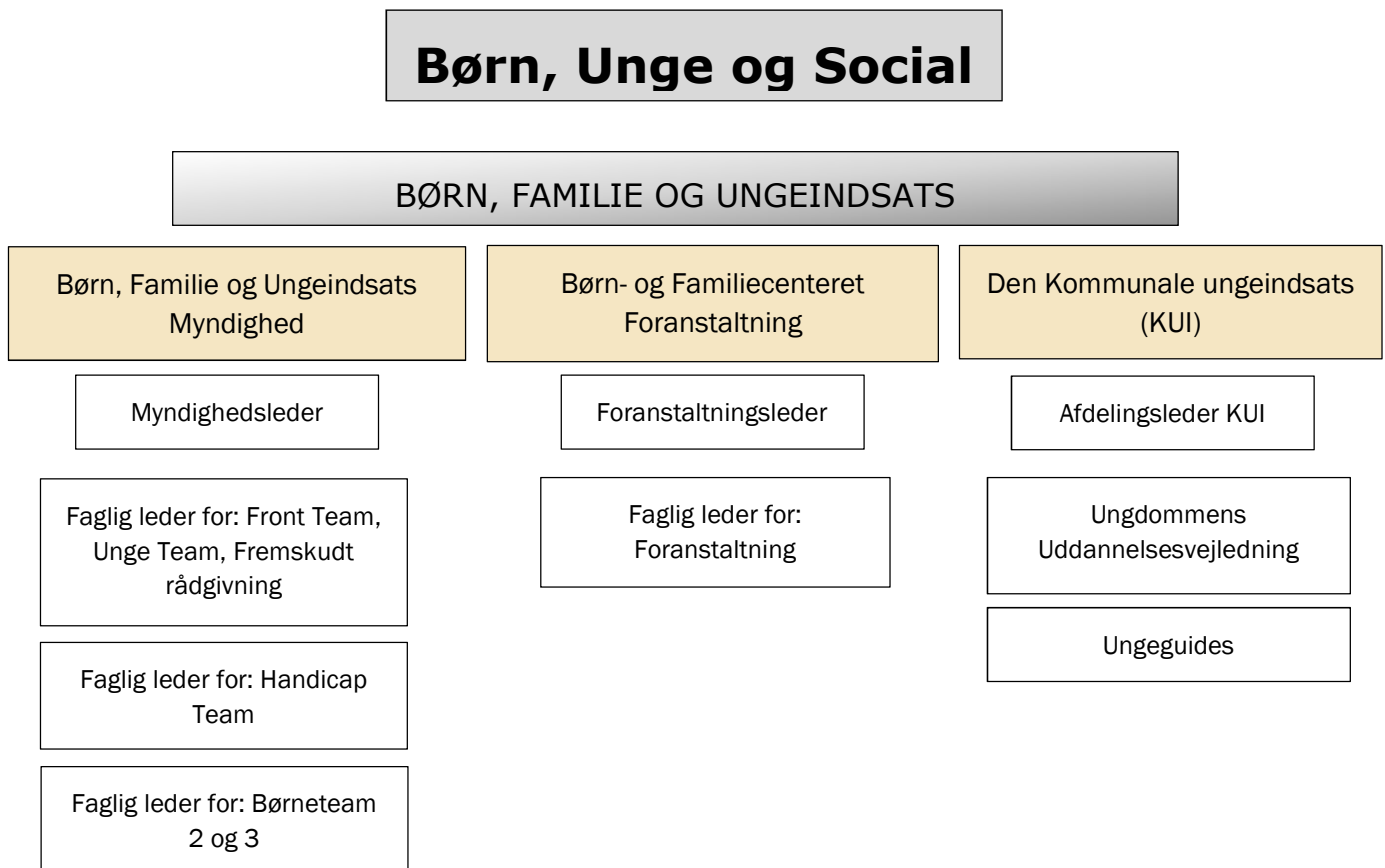
Planen er bygget op som korte beskrivelser af Tønder Kommunes organisering, så man derigennem kan få indblik i, hvordan der arbejdes med de forskellige vejledningsindsatser og elevernes overgange fra grundskole til ungdomsuddannelse.

For at give eleverne et overblik over de mange uddannelses- og jobmuligheder, samt hvilke vejledningsaktiviteter de kan deltage i eller arbejde med i Tønder Kommune, illustreres aktiviteterne i et skema, og deles endvidere op i lovbundne, kommunale og skolebestemte aktiviteter. Ungdommens Uddannelsesvejledning, Tønders samarbejdspartnere og forældre involveres på forskellig vis, i forbindelse med vejledningsaktiviteterne, hvilket vil blive præsenteret i planen.

Planen indeholder desuden en beskrivelse af, hvordan Ungdommens Uddannelsesvejledning evaluerer vejledningsaktiviteter, og hvordan disse evalueringer efterfølgende anvendes. Alt sammen for at gøre os klogere på og kvalitetssikre arbejdet med vores vejledningsaktiviteter, samt de unges uddannelsesvalg.

Organisering

Ungdommens Uddannelsesvejledning, i Tønder Kommune, er organiseret under "Børn, Unge og Social". Hos Ungdommens Uddannelsesvejledning er der ansat vejledere og ungeguides, som ledes af leder med kombinationsstilling som afdelingsleder af Ungdommens Uddannelsesvejledning og KUI.

• Ungeguides

Ungeguides er, i Tønder Kommune, en del af KUI. Fysisk er de 3 Ungeguides placeret sammen med Ungdommens Uddannelsesvejledning på Campus Tønder.

Unge mellem 15 og 25 år, i nogle tilfælde helt op til 30 år, kan modtage støtte og guidning fra en ungeguide, når den unge af personlige eller sociale årsager, har behov herfor. Guidningen kan bestå af hjælp til overgangen til en ungdomsuddannelse og til fastholdelse i uddannelsessystemet eller beskæftigelse.

Den unge kan henvises til en ungeguide via UU-vejleder, studievejleder, jobcenter - i form af fastholdelsesmentor, virksomhedskonsulent eller ved, at den unge selv tager direkte kontakt til en ungeguide.

Ungeguides kan tilknyttes unge med adresse i Tønder kommune, ligeledes kan unge, bosat uden for Tønder Kommune, som går på en grundskole, ungdoms- eller videregående uddannelse, i Tønder Kommune, få tildelt en ungeguide. Det gælder derfor også unge, der går på en erhvervsskole og måske er i gang som lærling i en virksomhed.

Ungeguides tager udgangspunkt i den enkelte og i dennes personlige, sociale- eller praktiske behov, i tæt samarbejde med den unge. Som ungeguide har man metodefrihed, hvilket betyder at ethvert forløb bliver tilrettelagt individuelt, med den unge i centrum. Omfanget og tidsforbruget er varierende, og tilrettelægges altid sammen med den unge.

Opgaver i forhold til de unge, er individuelt sammensat, men det vigtigste er, at ungeguiden er den gennemgående person, i forhold til de instanser den unge har kontakt med.

Opgaverne kan bl.a. være:

- Støtte til den gode overgang fra grundskolen til ungdomsuddannelsen
- morgenvækning
- hjælp til at søge/finde bolig
- støtte til at skabe et økonomisk overblik/budget lægning
- støtte til at blive tilknyttet psykiatrien
- lægebesøg
- rådgivningscentret (misbrug)
- støtte til at komme i kontakt med NGO'er.
- NADA behandling
- m.m.

Forløbet afsluttes, når den unge er forankret i en ungdomsuddannelse eller har tilknytning til arbejdsmarkedet, og føler sig klar til at stå på egne ben. Det er den unge selv, der vurderer hvornår ungeguiden kan træde tilbage, og den unge kan altid henvende sig igen og få ungeguide tilknyttet.

I KUI, oplever vi, at ungeguides nytter.

Unge uddannelsesvalg

Der arbejdes i Ungdommens Uddannelsesvejledning på mange fronter, når det drejer sig om at forberede de unge på deres uddannelsesvalg.

I den kollektive vejledning, udfordres de unge i deres forestilling om valg af uddannelse og af job, så de kan træffe et uddannelsesvalg på et reflekteret og oplyst grundlag, samtidig med, at der tages udgangspunkt i den enkeltes ønsker og interesser.

Det er af stor betydning, at alle tager bevidst del i at få den unge godt på vej i uddannelsessystemet. Forvaltningen, grundskolen, forældre og den unge må være bevidste om

deres del af ansvaret, og dermed indgå i samarbejdet og i de handlinger, der skal til for at få den unge godt på vej.

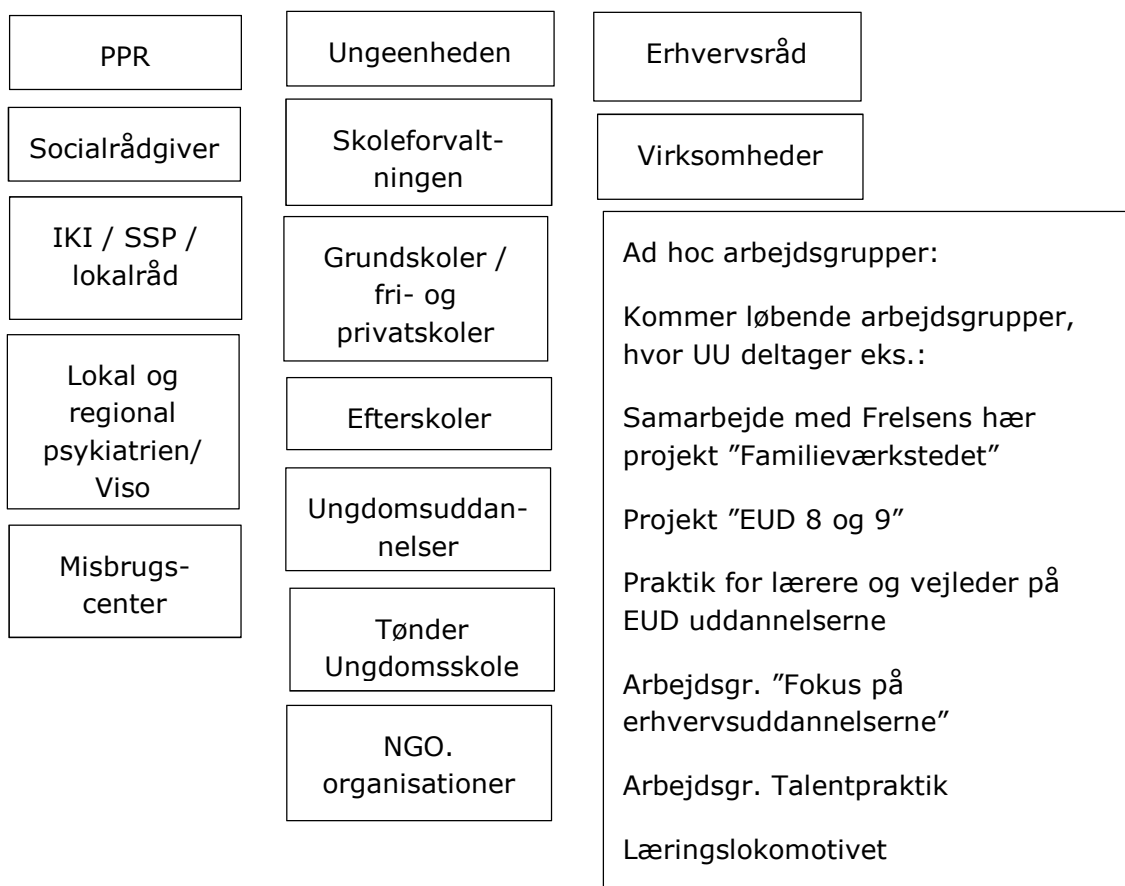
• Samarbejdspartnere

Det er Tønder Kommunes mål, at alle unge får en uddannelse og et job.

Et vigtigt skridt på vejen til det er, at alle unge påbegynder og gennemfører en ungdomsuddannelse. Her er den gode overgang fra grundskolen til ungdomsuddannelsen vigtig, og det er en fælles opgave mellem alle aktører omkring den unge at skabe den.

Ud over forældrene til den unge, hvis denne er under 18 år, samarbejder Ungdommens Uddannelsesvejledning med mange forskellige aktører omkring de unge, se nedenstående oversigt:

Ungdommens Uddannelsesvejledning

Den gode overgang skabes i Tønder Kommune ved, at Ungdommens Uddannelsesvejledning udarbejder en KUI-plan, hvor aktører omkring den unge er synliggjort og opgavefordelingen ligeledes.

Der afholdes overdragelsesmøder mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning, 10. klassestilbud, ungdomsuddannelserne og evt. efterskoler, hvor UU-vejlederne via de unges KUI-planer orienterer uddannelsesinstitutionerne om kommende unge. Ved overdragelsen gøres opmærksom på bl.a. støttebehov, så kommende uddannelsesinstitutioner kan være forberedte på at tage imod den unge. Overdragelsen foregår selvfølgelig med samtykke, og hvis den unge er under 18 år, indhentes også samtykke fra den unges forældre.

Ungdommens Uddannelsesvejledning modtager materialer, og andre relevante bilag, fra blandt andet grundskolen/forældre og PPR med samtykke, så overdragelsen kan være så kvalificeret som muligt, og den unge inddrages i udfyldelsen af en eventuel KUI-plan.

Identifikation af unge med vejledningsbehov

Folkeskolen skal sammen med Ungdommens Uddannelsesvejledning klæde de unge (og deres forældre) på, til at kunne træffe et kvalificeret uddannelsesvalg på et oplyst grundlag.

Unge med behov for en særlig skole- og vejledningsindsats, er i fokus for Ungdommens Uddannelsesvejledning, derfor er samarbejdet med grundskolerne af stor betydning.

I Tønder Kommune, har Ungdommens Uddannelsesvejledning udarbejdet et forslag til, hvordan man kan identificere unge med særlige skole- og vejledningsbehov. (se model for samarbejde omkring den unge næste side)

Dette forslag er præsenteret for skoleforvaltningen og skolelederne i kommunen, til videre behandling af skoleforvaltningen, som har nedsat en arbejdsgruppe, der arbejder videre med punkter som:

- Hvordan man sikrer aftaler/indsatser overfor unge med vejledningsbehov skriftliggjort.
- Hvordan og hvornår Ungdommens Uddannelsesvejledning inddrages overfor elever med vejledningsbehov, herunder også hvordan man ser det løbende samarbejde omkring unge med vejledningsbehov.
- Hvordan man vil skabe en tydelig sammenhæng mellem det timeløse fag "Uddannelse og job", og kollektive vejledningsaktiviteter på de forskellige klassetrin.

I processen kan grundskolerne vælge at arbejde med meddelelsesbogen, hvor bl.a. uddannelsesønske og indsatser overfor de unge med behov for skole- og vejledningsindsats kan fremgå. Ungdommens Uddannelsesvejledning har ikke adgang til meddelelsesbogen, men denne kan danne baggrund for samtaler mellem klasselærer/klasse-team og Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Indsatserne overfor den unge udarbejdes i et samarbejde mellem skole, Ungdommens Uddannelsesvejledning, forældre, den unge og evt. eksterne parter. Alle parter skal føle ejerskab

over handleplanen for den unge, som løbende følges op via eks. tværmøder og/eller møder med forældre eller med den unge.

Modellen viser, at Ungdommens Uddannelsesvejledning taler med alle elever på 8., 10. årgang, unge på EUD 8 og 9, og unge i specialtilbud. Derudover vil unge med behov for vejledning skulle identificeres i et samarbejde mellem den unge, forældre, skole og eksterne parter, hvor fokus er:

- Mistrivsel
- Manglende selvindsigt
- Opfylder ikke de faglige adgangskrav til ungdomsuddannelserne

MODEL FOR SAMARBEJDE OMKRING DEN UNGE

Når den unge søger ungdomsuddannelse eller 10.kl. efter 9. årgang, udfylder den unge uddannelsesplanen på www.optagelse.dk. Det gælder også unge, der har en aftale med UU om andre aktiviteter.

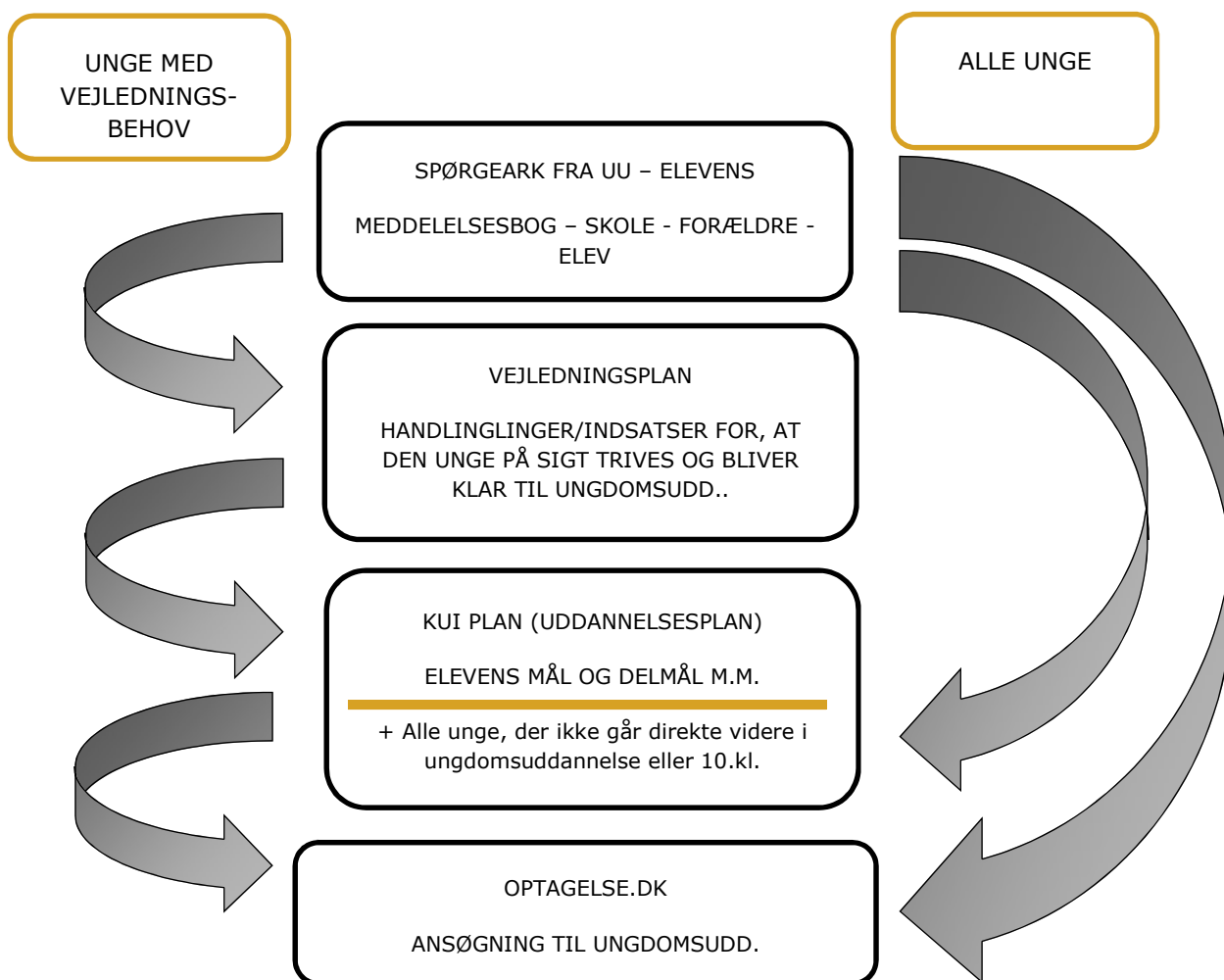
Unge med vejledningsbehov, som afslutter grundskolen, vil i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning få udarbejdet en KUI-plan, der danner rammen for en eventuel overdragelse til kommende uddannelsessted.

Alle unge der ikke går direkte i uddannelse efter grundskolen, fordi de eksempelvis skal i arbejde, til udlandet eller har planer om andre aktiviteter, og dermed har en aftale med Ungdommens Uddannelsesvejledning, vil få udarbejdet en KUI plan, hvor den unges planer fremgår.

Nedenstående model illustrerer planernes sammenhæng. Se mere her:

<https://drive.google.com/file/d/1mSTd8DW0ujnbxrqoBIQuiddvVCb6GZfk/view?usp=sharing>

PLANER I UNGDOMMENS UDDANNELSESVejledning

• **STU – Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse**

Unge med særlige behov kan tilbydes en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). På STU arbejdes der med at styrke de unges personlige, sociale og faglige færdigheder i et støttende miljø, for at forberede dem til et aktivt voksenliv. STU er en treårig uddannelse, rettet mod unge i alderen 16-25 år, der har brug for specialpædagogisk støtte, og ikke kan følge traditionelle uddannelsesveje.

STU-uddannelser er ikke formelt kompetencegivende, men hjælper unge med særlige behov med at danne relationer, udvikle sig fagligt, og forberede dem til fremtidig beskæftigelse. Et STU-forløb følger en individuel uddannelsesplan, tilpasset de unges særlige behov, og skaber forudsætninger for videre uddannelse.

Formålet med den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse er, at unge med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til et så selvstændigt og aktivt voksenliv som muligt, samt bidrage til at skabe forudsætninger for videre uddannelse og beskæftigelse.

I Tønder kommune, har vi et kommunalt dagtilbud på Tønder Ungdomsskole i Abild.

Som udgangspunkt, har den unge ret til at vælge mellem flere tilbud. Kommunen skal derfor præsentere de unge for flere relevante STU-tilbud. Fra 2025 sikres de unge yderligere indflydelse ved, at de også får mulighed for at komme med et alternativt forslag, som kommunen skal tage stilling til. Aftalen indebærer også, at kommunerne skal være opmærksomme på måden, de unge inddrages på i både visitationsprocessen, og i den løbende tilrettelæggelse af uddannelsen, så de unge har reel medbestemmelse.

For at give de unge og deres familier et overblik over uddannelsesmulighederne, etableres der en portal over de STU-udbydere, kommunerne samarbejder med, inklusiv kommunernes egne STU-tilbud, se: <https://stu-overblik.uvm.dk/>

For at blive visiteret til STU, skal den unge, eller dennes forældre rette henvendelse til Ungdommens Uddannelsesvejledning. Ungdommens Uddannelsesvejledning gør endvidere opmærksom på tilbuddet i vejledningen af de unge på grundskolerne, specialklasser og specialskoler, hvor det vurderes relevant.

Ungdommens Uddannelsesvejledere udarbejder, i samarbejde med den unge og forældrene, en indstilling til STU. Indstillingen skal indeholde en beskrivelse af den unges udfordringer, og en redegørelse for hvorfor den unge ikke ville kunne indgå i det ordinære uddannelsessystem.

Såfremt den unge visiteres til en STU, udarbejder Ungdommens Uddannelsesvejledning en uddannelsesplan, der skal fungere som styringsredskab for den unges STU forløb. Uddannelsesplanen skal indeholde langsigtede mål for den unges STU, hvor udviklingsmål for både den unges personlige, faglige og sociale mål for uddannelsen skal indgå.

Ungdommens Uddannelsesvejlederen følger op på den unges STU forløb ca. hver 3 måned, og tilretter sammen med den unge uddannelsesplanen, hvis nødvendigt.

Inden den unge afslutter sin STU, koordineres der med øvrige samarbejdspartnere, f.eks. jobcenteret, så der foreligger en plan for den unge efter endt STU.

Grundskolevejledning - "uddannelse og job"

Der er i det timeløse fag "uddannelse og job" fokus på elevernes håndtering af- og forståelse for deres eget uddannelsesforløb, samt overgangene i uddannelsessystemet. Dette fokus skabes bl.a. ved hjælp af elevernes viden om dem selv, fag, uddannelser, arbejdsmarked og samfundet. Det kan i praksis gøres ved, at arbejde med de unges erfaringer, drømme, valg, refleksioner, forventninger, motivation samt koblingen til deres fritid og øvrige liv.

I bl.a. det personlige møde med unge og i den kollektive vejledning, udfordrer, udvikler og understøtter Ungdommens Uddannelsesvejledning valgprocesser og valgkompetencer i forhold til fremtidig uddannelse og job.

Elevernes udbytte af vejledningsaktiviteterne forstærkes, når det kombineres med både for- og efterbehandling, særligt når der arbejdes konkret med elevernes refleksioner, perspektiver og viden. Elevernes erfaringer og refleksioner indarbejdes i de systemer, som skolerne benytter sig af fx. Aula eller www.minuddannelse.dk.

I forlængelse af ovenstående fremgår vigtigheden i, at man i grundskolen har fokus på det timeløse fag "uddannelse og job", da vejledningsaktiviteterne bygger oven på elevernes erfaringer/viden fra uddannelses- og jobforløb.

Hvad og hvornår den enkelte elev informeres, og hvilke forskellige vejledningsaktiviteter der tilbydes, afhænger af den enkeltes behov. Vejledningsaktiviteterne tilpasses eleven og den årgang eleven er tilknyttet, så der er sammenhæng mellem den kollektive vejledning og den vejledningsaktivitet den enkelte står overfor.

Uddannelses- og job aktiviteter samt for- og efterbehandlingsforløb af vejledningsaktiviteter, er der fra skolens side mulighed for at implementere i alle vejledningsaktiviteter fra 6.-10. klasse, se næste side:

	Kollektiv vejledning	Faste uddannelses- og job aktiviteter	Beslattes på den enkelte skole
7.klasse	Kollektiv vejledning (UU vejledning/efterskole/virksomhedsbesøg mv.) Mulighed for kollektiv praktik. Deltagelse i tværmøder.	Lærerne informeres om UJ. materialer /forløb Alle eleverne og forældre inviteres på virksomhedsbesøg	UJ.: T.E.G. Solution
8.klasse	Kollektiv vejledning: ug.dk/uddannelsessystemet/introduktionskursus/efterskole/Åbent hus/virksomhedsbesøg mv. Individuel vejledning til alle elever. Individuel erhvervspraktik kan tilbydes. Kollektiv erhvervspraktik på nogle skoler. Erhvervspraktikformidling. Deltagelse i tværmøder. Udarbejde vejledningsplan for nogle elever.	Introduktionskursus Lærerne informeres om UJ. materialer /forløb Uddannelsesaften Alle eleverne og forældre inviteres på virksomhedsbesøg	Erhvervspraktik UJ.: SKILLS UJ. aktiviteter planlagt lokalt Talent-praktik
9.klasse	Kollektiv vejledning: optagelse.dk/optagelsesprøver/brobygning/Praktikpladssøgning/Åbent hus/ungdomsuddannelserne/ virksomhedsbesøg mv. Individuel erhvervspraktik kan tilbydes. Kollektiv erhvervspraktik. Erhvervspraktikformidling. Deltagelse i tværmøder. Udarbejde vejledningsplan for nogle elever. Overdragelse af eleven til kommende uddannelsesinstitution – evt. KUI plan.	Brobygning for nogle elever. Uddannelsesaften Lærerne informeres om UJ. materialer /forløb Alle eleverne og forældre inviteres på virksomhedsbesøg	Erhvervspraktik UJ. aktiviteter planlagt lokalt
10.klasse	Kollektiv vejledning: optagelse.dk/optagelsesprøver/	Brobygning for alle elever	Erhvervspraktik

	brobygning/Praktikpladssøgning/Åbent hus/ ungdomsuddannelserne/virksomhedsbesøg mv. Individuel vejledning til Ikke parate elever. Udarbejde vejledningsplan for nogle elever. Individuel erhvervspraktik kan tilbydes. Kollektiv erhvervspraktik. Erhvervspraktikformidling. Deltagelse i tværmøder. Overdragelse af eleven til kommende uddannelsesinstitution – evt. KUI-plan.	Uddannelsesaften Lærerne informeres om UJ. materialer /forløb Alle eleverne og forældre inviteres på virksomhedsbesøg	UJ. aktiviteter planlagt lokalt
--	--	--	------------------------------------

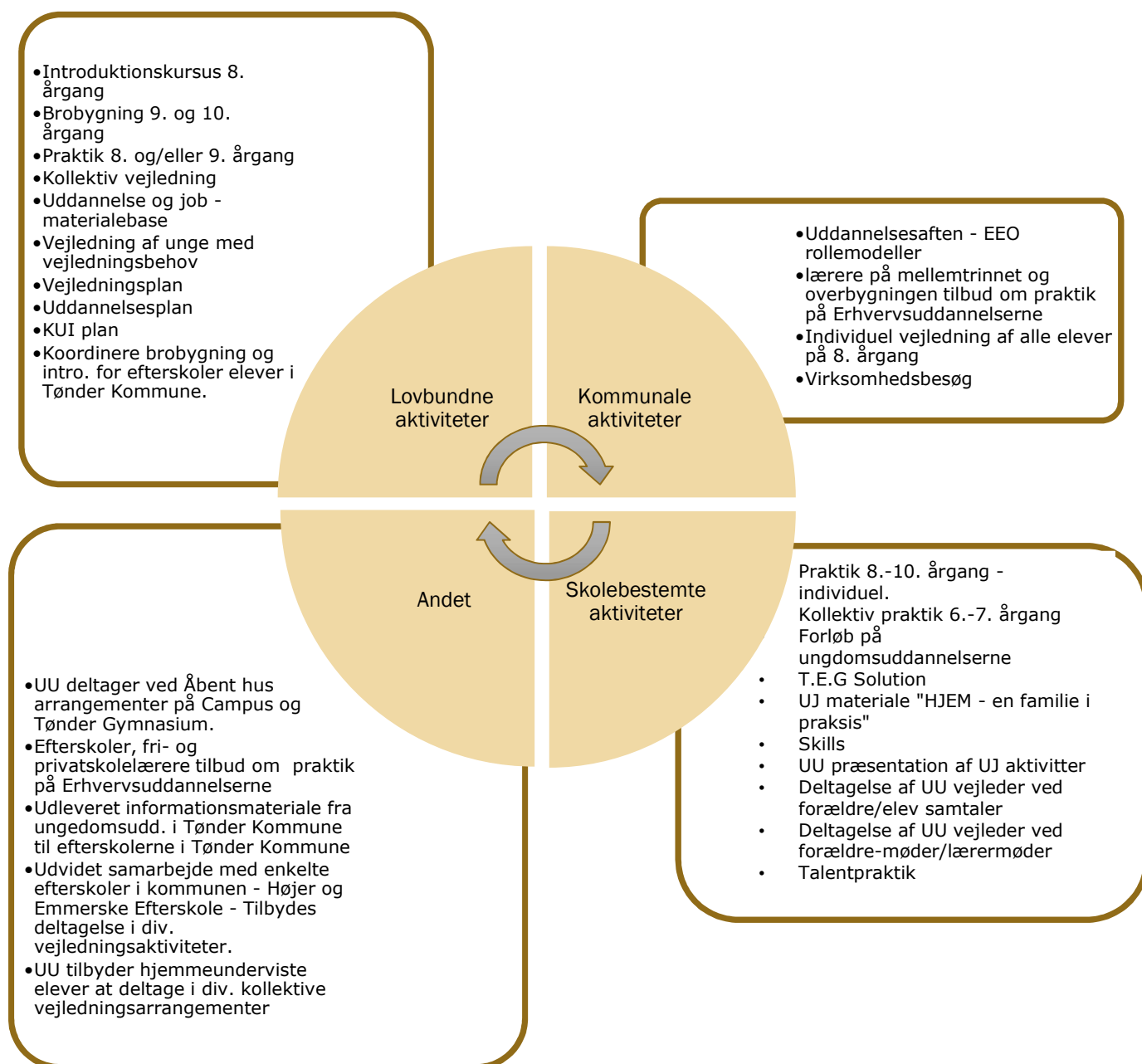
Uddannelses- og jobmaterialer til brug i grundskolen fremgår af UU Tønders hjemmeside, under fanebladet "Uddannelse og job". Der er udarbejdet undervisningsmaterialer, der kan bruges i hele grundskolen, og ligeledes er der lavet for- og efterbehandlingsforløb til samtlige vejledningsaktiviteter i overbygningen, hvor bl.a. videomateriale fra lokale virksomheder i Tønder, indgår i relevante forløb.

Uddannelses- og jobmateriale, med fokus på erhvervsuddannelserne, præsenteres også på hjemmesiden under "Uddannelse og job" – "Fokus på erhvervsuddannelserne".

Det fremgår tydeligt af materialerne, hvornår i grundskolen materialerne kan bruges, og i hvilke sammenhænge. De fleste materialer er forholdsvis selvinstruerende, så læreren hurtigt kan sætte sig ind i materialet og videreformidle til eleverne. Der er bl.a. udarbejdet UJ-forløb på en uge til alle klassetrin, hvor ugeplan/lektionsplan med mål og ekstra materialer fremgår.

Materialet er udarbejdet, så der hele tiden sker en udvikling og naturlig progression i den vejledning og undervisning, som eleverne kommer igennem.

Ud over de lovbundne vejledningsaktiviteter, såsom brobygning og kollektiv vejledning, er der også iværksat flere kommunale- og skolebestemte aktiviteter, hvilket demonstreres i nedenstående figur:

I Tønder Kommune tilbydes der også UJ aktiviteter fra nogle af ungdomsuddannelsernes side via www.skoletjenesten.dk. Lærerne på de enkelte skoler kan selv udvælge undervisningsmaterialer og indarbejde dem i deres årsplan herunder også forløb via "Åben skole" katalog udarbejdet af skoleforvaltningen.

Faghæftet for uddannelse og job kan læses her:

<https://emu.dk/grundskole/uddannelse-og-job/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning>

Ungevejledning

Målgruppen for ungevejledningen er:

- Unge under 25 år, som hverken er i fuldtidsbeskæftigelse eller i gang med/har fuldført en ungdomsuddannelse og/eller en videregående uddannelse, efter at de har forladt grundskolen eller 10. klasse.
- Elever i ungdomsskolernes tilbud og STU.
- Unge fra 19-25 år, der selv henvender sig for at modtage vejledning

Love og regler:

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/1393>

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/882>

Læs yderligere:

<https://www.uvm.dk/vejledning-og-stoettemuligheder/vejledning/ansvar-og-aktoerer/den-kommunale-ungeindsats>

<https://www.uvm.dk/saerligt-tilrettelagt-ungdomsuddannelse/om-stu>

Ungdommens Uddannelsesvejledning skal gennem en opsøgende og opfølgende indsats tilbyde unge under 18 år vejledning, om valg af uddannelse og erhverv. Er den unge hverken tilknyttet arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet, er ungdommens uddannelsesvejledning løbende i kontakt med den unge, så den unge hurtigst muligt får en plan i forhold til uddannelse og/eller beskæftigelse.

Den opsøgende vejledning af 15-17årige unge, sker i forbindelse med den løbende revision af den unges uddannelsesplan/KUI-plan. Når Ungdommens Uddannelsesvejledning modtager besked om, at en ung er uden for uddannelse / job, vil den unge/forældrene blive kontaktet indenfor 5 dage, og der aftales tilbud inden 30 dage, med inddragelse af forældrene. Kan man ikke komme i kontakt med familien, vil forvaltningen blive kontaktet med forespørgsel om kontaklinformationer. Hvis der stadig er udfordringer i forhold til kontakten, vil Ungdommens Uddannelsesvejledning udarbejde en underretning til kommunen.

Vejledningen består bl.a. af samtaler, praktik, besøg på ungdomsuddannelse eller FGU og evt. koordinering af indsatsen med andre eksterne parter. Aftaler og handlinger indarbejdes i KUI planen.

Tilbydes den unge mellem 15-25 år praktik, foregår det i samarbejde med ungeenheden på Jobcentret.

Er den unge mellem 15 og 18 år, forestår ungevejlederen i Ungdommens Uddannelsesvejledning arbejdet. Det kræver bl.a., at den unge opretter et CV på Jobnet.dk, at der sættes tydelige mål for praktikken (afklarende i forhold til uddannelse eller beskæftigelse), og at disse mål sendes til ungeenheden. Det er ungevejlederen, der har kontakten til virksomheden og står for opfølgning på praktikken.

Tilbydes den unge praktik, vil det foregå ved at Ungdommens Uddannelsesvejledningen opretter CV i jobcenterets program, Vitas.

Er den unge over 18 år, sender ungevejlederen oplysninger til Jobcentret, som overtager etableringen af praktikken.

Unge under 25 vil altid kunne kontakte Ungdommens Uddannelsesvejledning, for at blive guidet eller få hjælp til at komme videre i uddannelsessystemet, eller evt. få et praktikforløb, der kan gøre dem afklaret i forhold til valg af uddannelse. Virtuelle møder er en mulighed, hvis den unge efterspørger dette.

Den unge kender til mulighed for vejledning fra Ungdommens Uddannelsesvejledning via informationsbrev, der sendes ud til målgruppen (se ovenstående), samt ved løbende informationer overfor forældre og unge i grundskolen. Er man over 18 år, kan den unge fravælge hjælpen fra Ungdommens uddannelsesvejledning.

I tilfælde af, at Ungdommens Uddannelsesvejledning får en henvendelse eller på anden vis viden om, at en ung er udenfor uddannelse/ beskæftigelse, og ikke har en ungdomsuddannelse, tages der telefonisk kontakt. Lykkedes dette ikke, fremsendes der brev med tilbud om vejledning. Er der ikke mulighed for at komme i kontakt med den unge via brev eller telefon, kontaktes forvaltningen/integrationen eller ungdomsuddannelser, hvor vi kan tænke den unge er tilknyttet, for at få opdaterede kontaktinformationer eller afklaring på, hvad den unge er i gang med.

Vejledningen af 18-24 årige unge, tilrettelægges og prioriteres, så den opsøgende og opfølgende indsats især rettes mod unge, der skønnes at have behov for en særlig vejledningsindsats. Vejledningen kan bestå af samtaler, praktik og evt. besøg på ungdomsuddannelse eller FGU, evt. koordinering af indsats med samarbejdspartnere og der opdateres eller udarbejdes en KUI plan, hvor Ungdommens Uddannelsesvejledning evt. udarbejder en målgruppevurdering til FGU.

Ungdomsuddannelserne er orienteret om, at Ungdommens Uddannelsesvejledning gerne deltager i møder på ungdomsuddannelse, omkring frafaldstruede unge, og kan i samarbejde med afdelingen "Job, Unge & Integration", yde vejledning til unge under 30 år, der har et uddannelsespålæg.

For unge, der er visiteret til FGU, deltager Ungdommens Uddannelsesvejledning i 1-2 årlige opfølgingsmøder ved behov. Derudover er Ungdommens Uddannelsesvejledning aktivt opsøgende omkring de unge på FGU, ved at være tilstede på skolen.

For at imødekomme unge med behov for vejledning på ungdomsuddannelserne, har ungdomsuddannelserne en mulighed for at tilkendegive, at en ung er frafaldstruet via systemet. Derudover kan ungdomsuddannelserne altid henvende sig til Ungdommens Uddannelsesvejledning, og invitere til møde omkring den unge. Dette er en mulighed for alle

borgere fra Tønder Kommune, også unge der studerer på en ungdomsuddannelse uden for kommunen.

Årsplan

For at give lærere, skoleledere, ungdomsuddannelser og andre samarbejdspartnere et overblik over vejledningsaktiviteter i løbet af skoleåret, udarbejdes en årsplan.

Der udarbejdes en fælles oversigt over kollektive vejledningsaktiviteter, til brug for vejlederne i Ungdommens Uddannelsesvejledning, og en oversigt over, hvornår introduktionskursus og brobygningsforløb er planlagt for efterskolernes 8. klasser, samt de 10. klasser, der ikke vejledes af Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Ungdommens Uddannelsesvejledning har koordinerings - og logistikopgaven i de kollektive vejledningsaktiviteter. Det inkluderer brobygning og introduktionskursus for efterskoler i Tønder Kommune.

Enkelte efterskoler har særlige ønsker til forløb, dette tages der højde for i planlægningen.

Årsplaner for skolerne udarbejdes i et samarbejde mellem de enkelte skoler, og den UU vejleder der er tilknyttet skolen.

Lovbundne kollektive vejledningsaktiviteter koordineres med UU-centrene i Sønderborg, Aabenraa, Haderslev og de ungdomsuddannelser, der er tilknyttet forløbene.

Forældre

Forskning viser, at forældre er vigtige, når det kommer til elevernes overvejelser om uddannelsesvalg (EVA, 2019). Derfor er involveringen af- og informationen til forældrene vigtig.

På <https://uutoender.dk/> er der lavet et faneblad til unge og forældre, hvor informationer, som relaterer sig til det uddannelsesvalg de står overfor, er samlet - herunder link til videoer og podcasts.

Materialet giver forældrene og de unge muligheden for, at følge med i hvad der sker, samt at se videoerne og høre podcasts igennem med den unge, så man har et fælles grundlag for en snak omkring valget.

Derudover er der link til forskellige video-guides, som kan bruges i forbindelse med udfyldelse af ansøgning til ungdomsuddannelse på www.optagelse.dk og til udfyldelse og underskrivelse af KUI planen.

Alle grundskoler, fri- og privatskoler, hvor Ungdommens Uddannelsesvejledning forestår vejledningen, tilbydes deltagelse af en UU-vejleder ved forældremøder og forældre/elev samtaler. På 8. årgang deltager Ungdommens Uddannelsesvejledning gerne ved alle samtaler, mens vejlederen deltager ved elever på 9. årgang, der er vurderet til at have et vejledningsbehov.

I forbindelse med forældremøder/samtaler, vil eleverne møde vejlederen på skolen og få dennes kontaktoplysninger. Ungdommens Uddannelsesvejledning vil give et overblik over:

- vejledning i overbygningen
- hvilken rolle elever og forældre spiller i forhold til uddannelsesvalget
- vejledningsaktiviteter den unge vil møde
- information om uddannelsessystemet
- ansvarsfordelingen i forbindelse med unge med et vejledningsbehov
- handlinger der kan iværksættes for denne gruppe unge.

Forældre og unge har, ud over ovenstående, altid mulighed for at kontakte Ungdommens Uddannelsesvejledning for yderligere møder, både fysiske og virtuelle.

Der vil løbende blive sendt informationsmateriale til forældrene, primært via Aula eller tilsvarende platforme, der bruges på skolerne. Det kan bl.a. være informationsmateriale som fortæller om de aktiviteter, der er blevet orienteret om på klassen, materiale der henviser til åbent hus-arrangementer, invitationer til vejledningsarrangementer, som fx virksomhedsbesøg og uddannelsesaftener m.m.

Forældrene opfordres derudover til, at følge Facebook-siderne fra Ungdommens Uddannelsesvejledning, Forældreguidens side, e-vejledning og www.ungijob.dk m.m.

Afholdes der tværprofessionelle møder/statusmøder omkring de unge, vil Ungdommens Uddannelsesvejledning oftest være tilstede, og forældrene vil kunne få viden om bl.a. krav og forventninger til den unge, senere i uddannelsessystemet.

Der tilbydes åbent hus-arrangementer på ungdomsuddannelserne, dem udarbejder Ungdommens Uddannelsesvejledning en oversigt over. Der arrangeres derudover en uddannelsesaften, hvor forældre og unge har mulighed for at høre nærmere om uddannelsessystemet, og de enkelte ungdomsuddannelser.

Virksomhedsbesøg arrangeres i januar måned, hvor forældre og elever inviteres til besøg på virksomheder i Tønder Kommune. Her får de informationer om krav og forventninger til ansatte, men også et indblik i, hvordan det vil være at være lærling eller have fritidsjob.

Ungdomsuddannelserne og e-vejledningen udbyder hvert år åbent hus-arrangementer og forældre-webinarer. Disse tilbud gøres forældre og elever opmærksomme på via Ungdommens Uddannelsesvejledning og ministeriet.

- **Efterskole elever**

De fleste efterskoler i Tønder Kommune, benytter sig af 10. årgangs brobygningsforløb i Tønder Kommune, enkelte også introduktionskursus og 9.klasses brobygningsforløb.

Højer- og Emmerske Efterskole er der ligeledes en aftale med, om at tilmelde deres elever de enkelte introduktionskurser og brobygningsforløb, ligesom de og deres forældre også får tilbud om deltagelse ved vejledningsaktiviteter som uddannelsesaftener og virksomhedsbesøg.

- **Hjemmeunderviste elever**

Unge i overbygningsårgangene, som forældrene har valgt skal hjemmeundervises, tilbydes også deltagelse i de kollektive vejledningsarrangementer som virksomhedsbesøg, brobygning, introduktionskursus og uddannelsesaften. De tilbydes ligeledes individuel vejledning i forbindelse med ansøgning til ungdomsuddannelse.

Ovenstående sker i samarbejde med skoleforvaltningen, der modtager div. tilbud og invitationer, og sender disse til forældre til hjemmeunderviste unge.

Skoleforvaltningen orienterer løbende Ungdommens Uddannelsesvejledning om unge, der hjemmeundervises i kommunen.

Evalueringer og statistik

Ungdommens Uddannelsesvejledning har udarbejdet evalueringsmaterialer til brug i forbindelse med kollektive vejledningsaktiviteter som introduktionskursus, brobygning, uddannelsesaften og virksomhedsbesøg. Dette for at få konkret viden om hvad der virker, samt hvad der eventuelt skal ændres.

Resultaterne af elevernes og lærernes evalueringer præsenteres for ungdomsuddannelserne og virksomhederne, så de får en tilbagemelding på de aktiviteter de har været involveret i, og dermed får mulighed for at skabe kontinuerlige forbedringer ud fra brugernes tilbagemeldinger.

De unges evalueringer præsenteres for ungdomsuddannelserne på et samarbejds møde, hvor kommende års indhold og planlægning også er på dagsordenen.

I marts udarbejdes der statistisk materiale om de unges uddannelsesvalg efter grundskolen, dette materiale fremgår af <https://uutoender.dk/>

Offentliggørelsen af de nyeste tal, kommer samtidigt med at ministeriet offentliggør deres tal.

Afsluttende kommentar

I Ungdommens Uddannelsesvejledning afsluttes opgaver løbende, mens nye kommer til, derfor er samarbejde med øvrige KUI/UU Centre af betydning, både i forhold til UJ-aktiviteter og kollektive vejledningsaktiviteter, men også i forhold til de systemer vi arbejder med og det statistiske materiale vi udarbejder.

Lovgivning, såvel som kommunale og regionale projekter, kan have indflydelse på årsplanen, og da der lige nu ses frem til ændringer i både uddannelsessystemet og juniormesterlære, vil disse få indflydelser. Der vil være formidlingsopgaver både i forhold til grundskoler/fri- og privatskoler, men også til forældre og elever, samt samarbejdspartnere.

Portalen www.optagelse.dk, hvor de unge søger ungdomsuddannelse, er under løbende revidering, derfor deltager Ungdommens Uddannelsesvejledning i diverse webinarer, der udbydes af både e-vejledning og undervisningsministeriet.

På samme måde vil man måske også ministerielt komme med anbefalinger i forhold til den seneste EVA rapport "Unge valgproces og start på ungdomsuddannelse" (2021) der viser, at mange unge allerede i 8.kl. træffer deres ungdomsuddannelsesvalg.

EVA rapporten findes her: <https://eva.dk/udgivelser/2022/jan/unges-valgproces-og-start-paa-ungdomsuddannelse>

I kraft af at juniormesterlære er på vej og en helt ny opbygning af ungdomsuddannelsessystemet er igangsat, vil der de kommende år være mange nye formidlingsopgaver og samarbejder, i forbindelse med implementeringen af nye tiltag.
